

udrevet af det mislige Forhold, det var kommet i, i hvilken Henseende det selv — lad os ikke glemme det! — gjentagende maatte søge Understøttelse og Hjælp hos de Magter, som fra Begyndelsen af havde paatrængt os dette mislige Forhold; lad os ikke glemme, at det er Tilfældet, at vi selv have maattet søge en Understøttelse, som upaatvivlelig gjør vor Stilling ligeoverfor disse Magter meget vanskelig. Paa den anden Side glemme vi ikke, at det er langt lettere for os at komme til at betragte vore Forhold i deres Sandhed og Virkelighed, end det er at bringe fremmede Magter til at forstaae dem paa samme Maade; vi glemme heller ikke, at der har været en langt større Adkomst for dem, der have været vore Modstandere, til at gjøre deres Meninger gjældende ligeoverfor vore, end for os til at gjøre vore gjældende. Alt dette fører til, at vi maae være fattede paa Misfjendelse, paa Misforstaaelse, at vi maae være fattede paa i Tidernes Løb at afhjælpe det, vi ikke kunne afhjælpe for Diebliffet. Det kan ikke nytte os, at vi ikke ville bringe denne Sandhed ind i vor Erkjendelse, det kan ikke nytte, at vi ville vise den fra os, vi skjule den kun, fordi vi frygte den; naar vi have draget den frem og seet den fuldt i Die, betyder den langt mindre for os, end saalænge vi skjule den.

Jeg troer derfor, at vi vel skulde vogte os for at gaae videre og forbyde os i en Forhandling af denne Art, naar vi ikke fra den ene eller anden Side kunne optræde med en større Sikkerhed og erklære, hvad vi ville og hvad vi kunne, idetmindste hvad vi haabe at kunne. Jeg holder mig overbevist om, at Ministeriet vil være sikker paa, at det aldrig i denne Forsamling vil savne et fuldt Tilhold, naar det møder den med fuld Fortrolighed (Katter), ja der er nogle af de Herrer, som lee ved Ordet „fuld Fortrolighed,“ og jeg troer derfor, at det behøver en Forklaring. Der har stadigt været Spørgsmaal om Dplysninger og Dplysninger og Meddelelser, men det kommer langt mindre an paa Dplysninger og Dplysninger og Meddelelser end paa virkelige Handlinger; vi vilde ikke være rykkede et Stridt længere frem, end vi nu ere, selv om Ministeriet fortalte os ethvert Ord, det vidste;

derved vidste Jagen af os mere, hvad vi kunde gjøre eller ikke; efter alle de Dplysninger og Meddelelser, vi have faaet, har jeg ikke seet, at et eneste Medlem her i Forsamlingen bedre har vidst, hvad han kunde og hvad han vilde, end han vidste iforveien. Jeg troer derfor aldeles ikke paa disse Dplysninger og Forklaringer. Med fuld Fortrolighed kommer Ministeriet derimod til os, naar det siger: have I nogen Bedre, Nogen, der kan og vil gjøre noget Bedre, saa vige vi vor Plads, men I maae ikke forlange af os, at vi i Forhold som disse skulde fremstille vor Stilling, vore Vanskeligheder, vore Fordringer og vort Haab, thi derved meddele vi Mere, end I kunne have Nytte af at vide, og end vi kunne være tjente med at meddele. Man har bebrejdet Ministeriet, at det stod ligeoverfor en Diplomatie, som førtes baade i Noter og Aviser; jeg veed ikke, om man dermed har meent, at vor Regjering skulde føre sin Diplomatie, ved Siden af nogle Noter, i Aviserne (Nei!) — det er mig kjært at høre, at man siger Nei, thi det er altid en stor Ulempe, som følger med vor Stilling, at Aviserne ikke paa samme Maade staae til vor Raadighed, som de staae til vore Modstanderes. Men jeg vil gaae meget videre, disse Avisnoter, som man taler om, og om hvilke man siger, at man ikke kan misfjende deres officielle Præg, deres officielle Præg misfjender jeg; jeg nægter dem noget officielt eller ministerielt Præg, og selv om Nogen kunde ane, at de havde et ministerielt Præg, vilde jeg ikke her vedkjende mig det; jeg vil sige, at det, som staaer i den eller den Avis, kan en Regjering ikke have skrevet, den vilde skamme sig ved at have skrevet det. Det vilde jeg sige, men saa vilde jeg ogsaa vise bort fra mig at antage det som en Note. Det er ganske vist, at vi have lidt under en Aviskrig, og at de maae skamme sig, der have stabt denne Aviskrig mod os, men just fordi Saameget i denne Sag er behæftet med Skam, er jeg fuldkommen overbevist om, at ingen europæisk Regjering har givet sit Minde dertil.

Monrad: Jeg har nogen Betænkelighed ved at tage Ordet i denne Sag, efterat den ærede Udenrigsminister har erklæret, at han